

Kersenrode Apples beheersen internationale roodbontfokkerij

# Beter dan het origineel

In de roodbontring op de laatste World Dairy Expo in Madison maakten de nazaten uit de zwartbonte Kamps Hollow Altitude de dienst uit. De genen van de Durhamdochter met roodfactor zijn nog altijd gewild en haar invloed reikt verder dan de keuringsring. Doordachte paringen staan aan de basis van het succes.

tekst **Jaap van der Knaap**

**M**ike Deaver makt nog een beetje na. Het is een paar uur na de finale van de roodbontkeuring van de World Dairy Expo in het Amerikaanse Madison en hij staat bij zijn koe KHW Regiment Apple. 'Waarom zou je kiezen voor de toekomst, de jeugdige variant, terwijl die toekomst eigenlijk al in perfecte staat in de ring loopt.'

Melkveehouder en veerrijder Mike Deaver moppert nog een beetje op de roodbontring, omdat zijn koe KHW Regiment Apple het onderspit moest delven tegen haar kloon, KHW Apple 3 ETN. Apple 3, een van de negen klonen van Apple, was ooit ook van Deaver, maar hij verkocht haar aan het bedrijf West Coast Holsteins in het Canadese Chilliwack.

Deaver mocht dan wel mopperen, maar na even doorvragen liet hij zien dat hij toch ook wel trots was op de dominante aanwezigheid van de Applefamilie in Madison. Want Apples dochter Ms Candy Apple-Red (v. Talent) werd ook nog

eens derde in de finale, terwijl Apples halfbroer KHW Advent de meest succesvolle roodbonte stier werd in Madison.

## Op kop in zwartbontring

Mike Deaver staat – samen met koeienfotograaf John Erbsen – bekend als een van de 'ontdekkers' van de donkerrode Apple. Deaver kocht haar in 2006 als ongekalfde, hoogdrachtige vaars bij haar fokker Ryan Kamps uit Belmont. 'Ik zag in haar een vaars met een geweldige rasuitstraling en een kersenrode vacht, die alle roodbontkeuringen ter wereld zou kunnen winnen', stelt Deaver eigenzinnig. 'In de roodbontring was destijds in de VS eigenlijk geen serieuze competitie. Roodbont was in de ogen van velen een tweederangs keuring. Daarom besloot ik haar in Madison te showen bij de zwartbonten.'

Het was een opmerkelijke, nog niet eerder vertoonde actie in de keuringsring in Madison. Maar het bleek een slimme



Ryan Kamps: 'Altitude is een laatbloeiër'

zet van Deaver: de roodbonte Apple won als verse vaars haar zwartbontribriek en dat was een sensatie. Deaver werd vervolgens door diverse partijen benaderd om Apple te verkopen. Hij zwichtte, maar besloot wel voor eenderde deel eigenaar te blijven. De veiling van Apple bleek een enorm succes, Apple werd voor een miljoen dollar verkocht en haar eigenaren staan gezamenlijk geregistreerd onder de naam Apple Partners.

Die belangstelling voor Apple was niet alleen vanwege haar fraaie exterieur. Het was vooral ook de diepe koefamilie die zorgde voor interesse in haar en haar nazaten. Apple stamt uit zes generaties excellente koeien en is een Regimentdochter uit Kamps Hollow Altitude. Altitude (v. Durham) is inmiddels een vermaarde fokkoe gebleken. Behalve de stieren Advent (v. Kite), Jotan (v. Jordan) en Acme (v. Talent) leverde ze ook een koe als KHW Goldwyn Aiko rf. Goldwyn-

KHW Regiment Apple kreeg 95 punten voor haar exterieur



KHW Regiment Apple 3 ETN, de kloon van Apple



dochter Aiko behoorde tot de hoogst geïndexeerde roodfactorkoeien en leverde op haar beurt ook talrijke dieren met hoge genoomfokwaarden die voor hoge veilingnummer zorgen.

### Outcrossbloedvoering

‘We fokten Altitude uit Prelude Alisha’, vertelt Ryan Kamps, die alle dieren uit Altitude in gezamenlijk eigendom heeft met zijn studievriend Ryan Weigel. ‘We kochten Alisha’s Jubilantmoeder in 1998 tijdens de slotveiling van het bedrijf Clover Mist. Zij stamde op haar beurt uit de bekende koe D-R-A August.’ Kamps paarde Alisha met vroege rietjes van Durham en die combinatie leverde Altitude op. Altitude bleek geen echte showkoe, maar was vooral een laatbloeiër volgens Kamps. ‘Dat typeert de koefamilie, het zijn laatrijpe koeien met veel eiwit die je steeds meer gaat waarderen naarmate ze ouder worden.’

Kamps spoelde Altitude met stieren als Shottle, Goldwyn, Mac en Champion, maar de massale interesse voor haar nakomelingen kwam toen haar dochter Apple de zwartbontrubriek won in Madison en nagenoeg gelijktijdig Advent, de Kitezoon van Altitude, een eerste fokwaarde kreeg. ‘Dat was het moment waarop de hele fokkerijwereld blijkbaar zat te wachten. Roodbont werd ineens razend populair. Vanaf toen wilde iedereen nazaten van Altitude.’

Kamps deed goede fokkerijzaken, niet in de laatste plaats omdat Altitude ook hoge genoomfokwaarden bleek door te geven. De lijst met hoog genoteerde, dikwijls roodbonte of van de roodfactor voorziene nazaten is enorm en reikt ook tot in Nederland. Nog maandelijks worden er embryo’s gewonnen uit Altitude, ook al is ze inmiddels veertien jaar oud.



De invloed van de veertienjarige Kamps Hollow Altitude groeit nog steeds

‘Ze scoort nog altijd bijna 2000 TPI en combineert dat nu met een erg hoge betrouwbaarheid van 93 procent.’ Kamps glimlacht: ‘Omdat ze al zo oud is, is ze in het huidige snelle genootijdperk inmiddels bijna een koe geworden met een outcrossbloedvoering.’

### Niet fokken maar klonen

Ondanks dat Altitude en haar nazaten vooral veel invloed krijgen in de roodbontfokkerij, noemt Kamps zichzelf eigenlijk meer een zwartbontfokker. ‘Wat hebben de stieren Enhancer, Triple Threat en de koe Blackrose met elkaar gemeen?’, zo stelt hij een wedervraag. ‘Ze zijn allemaal belangrijk geweest voor de roodbontfokkerij, maar ze waren wel allemaal zwartbont. Roodbontfokkerij heeft zwartbontgenen nodig om het niveau te handhaven.’

Kamps blijkt graag fokkerijresultaten te analyseren. ‘Het showtype van de stier Kite paste goed bij het solide frame en de

laatrijpheid van Altitude en dat leverde de stier Advent. Bovendien was Kite een Skychiefzoon van Blackrose, vijftien jaar geleden de beste Blackstardochter van de VS.’

Een gelijke analyse maakt hij ook voor Apple. ‘Altitude paarden we met Regiment, een Rubenszoon van Stelbro Rengita Ranger, een bekende roodbonte Madisonkampioene. Juist in deze genootijd moet je ook terugkijken hoe paringen uitpakken. Dat een koe als Apple werd geboren, was geen toevalstreffer; ze is het resultaat van een combinatie van de beste genen van de wereld.’ Ook Deaver bleek vanaf het eerste moment dat hij Apple zag een rotsvast vertrouwen in haar te hebben. Hij besloot haar als vaars al te gaan klonen. ‘De beste kloonresultaten zijn afkomstig van weefselmonsters van jonge dieren. Klonen maken van oudere dieren zorgt vaak voor teleurstellingen.’

Deaver verkocht al een aantal klonen, maar fokt momenteel ook nog een aantal kloonkalveren van Apple op. ‘Apple produceerde in vier lactaties 72.000 kg melk met 4,8% vet en 3,8% eiwit en heeft voor haar exterieur 95 punten. Ze is niet te verbeteren, er is in mijn ogen geen stier die iets zou kunnen toevoegen. Met Apple moet je daarom niet fokken, je moet haar klonen.’

